

POWSTANIA ŚLĄSKIE (1919-1921).

Zestawienie bibliograficzne w wyborze
(na podstawie zbiorów Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej
im. J. Lompy w Katowicach).

Oprac. Barbara Michalek

Historia

Książki

1. Anusiewicz Marian, Wrzosek Mieczysław, *Kronika powstań śląskich 1919-1921*, Warszawa: Książka i Wiedza, 1980.
2. Brożek Krzysztof, *Polska służba medyczna w powstaniach śląskich i plebiscycie. 1918-1922*, Katowice, Opole: "Śląsk", Instytut Śląski, 1973.
3. Dąbrowski Włodzimierz, *Trzecie powstanie śląskie. Rok 1921*, Londyn: Odnova, 1973.
4. Dobrzycki Wiesław, *Powstania śląskie*, Warszawa: Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 1971.
5. Dyba Krystyna, Siwczyk Danuta, *Sfrunął na Śląsk orzeł biały... 80 rocznica Plebiscytu i III Powstania Śląskiego. Materiały pomocnicze dla nauczycieli*, Katowice: Wojewódzki Ośrodek Metodyczny : Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka, 2001.
6. Dygacz Adolf (zebrał i oprac.), *Śląskie pieśni powstańcze*, Katowice: Śląsk, 1958.
7. Gliszczyński Jeremi, Szewczyk Wilhelm (oprac.), *Powstania śląskie 1919, 1920, 1921*, Warszawa: Ministerstwo Obrony Narodowej, 1971.
8. Goniewicz Aleksandra, *Powstania śląskie 1919, 1920, 1921. Przewodnik po miejscowościach*, Katowice: Centrum Dziedzictwa Kulturowego Górnego Śląska, 2001. ISBN 83-85871-23-3
9. Hajduk Ryszard, *Góra Św. Anny*, Warszawa: Nasza Księgarnia, 1983. ISBN 83-10-08016-6, ISBN 83-10-08049-2.
10. Hawranek Franciszek (i inni), *Encyklopedia powstań śląskich*, Opole: Instytut Śląski, 1982.
11. Jędruszczak Tadeusz, *Powstania śląskie*, wyd. 2 popr. i uzupeł., Katowice: Śląsk, 1966.
12. Kapała Zbigniew, Przewłocki Jan (red.), *Zanim wybuchło III powstanie śląskie. Materiały z sesji naukowych zorganizowanych w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu w dniach 9 czerwca 1989 i 20 czerwca 1990 r. w 70. rocznicę I i II powstania śląskiego. Praca zbiorowa*, Bytom: Muzeum Górnośląskie, 1991.
13. *Księga poległych w powstaniach śląskich 1919-1920-1921*, Katowice: Muzeum Śląskie, 2005. ISBN 83-87455-54-7.
14. Kwiatek Aleksander, *Spór o kierunek działań narodowych na Górnym Śląsku. 1918-1921*, Opole: Instytut Śląski, 1991.
15. Lewek Michał, *Górnośląski plebiscyt z roku 1921 oraz udział w nim duchowieństwa katolickiego*, Chorzów: Wydawnictwo Głosu Śląsko-Dąbrowskiego, 1991.
16. Lipońska-Sajdak Jadwiga, *General Henri Le Rond. W 75 rocznicę III Powstania Śląskiego*, Katowice: Muzeum Historii Katowic, 1996. ISBN 83-902355-4-4.
17. Lubosz Bolesław (wybór), *Insurgeni. Opowiadania o powstaniach śląskich*, Katowice: Śląsk, 1980.
18. Ludyga-Laskowski Jan, *Zarys historii trzech powstań śląskich 1919, 1920, 1921*, Wrocław: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1973.

19. Musioł Józef, *Ludzie tej ziemi*, [wyd. 2 popr. i uzupełn.], Warszawa: Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1980. ISBN 83-11-06511-X.
20. Musioł Józef, *Sądy polowe w III powstaniu śląskim*, Katowice: Śląsk, 1978.
21. Musioł Józef, *Temida w III powstaniu śląskim*, wyd. 2 uzupełn., Katowice: Muzeum Śląskie, 2001. ISBN 83-87455-81-4.
22. Pachoński Jan, *Kraków wobec powstań śląskich i plebiscytu*, Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1981. ISBN 83-01-03482-3.
23. Pachoński Jan, *Pomoc Krakowa dla Górnego Śląska w okresie powstań (1919-1921)*, Wrocław, Kraków: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1981. ISBN 83-04-00947-1.
24. Pawłowski Ignacy (red.), *Z walk o polskość Śląska 1919-1921. Praca zbiorowa*, Opole: Opolskie Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe, 1974.
25. Popiołek Kazimierz, *Trzecie Powstanie Śląskie*, Katowice: Śląsk, 1971.
26. Popiołek Kazimierz (red.), *Źródła do dziejów powstań śląskich*, t. 1-3, Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1963-1974.
27. *Powstańcy śląscy, żołnierze wielkiej sprawy. Przywódcy narodu o powstaniach śląskich*, Opole: Instytut Śląski, 1976.
28. Przewłocki Jan, *Insurgenci i politycy*, Katowice: Śląsk, 1982. ISBN 83-216-0273-8.
29. Przewłocki Jan, *Plebiscyt i powstania śląskie*, Katowice: Muzeum Śląskie, 1986.
30. Racki Henryk, *Orły na hałdach. Z dziejów walk o polski Śląsk*, Warszawa: Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1981. ISBN 83-11-06573-X.
31. Rechowicz Henryk, *Powstańcy śląscy w Polsce Ludowej 1945-1949*, Katowice: Śląski Instytut Naukowy, 1970.
32. Reizes-Dzieduszycki Jerzy, *Instytucje życia literackiego Warszawy wobec powstań i plebiscytu na Górnym Śląsku w latach 1919-1921*, Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 1994. ISBN 83-226-0572-2.
33. Ryżewski Waław, *Trzecie powstanie śląskie 1921. Geneza i przebieg działań bojowych*, Warszawa: Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1977.
34. Szefer Andrzej, *Losy powstańców śląskich w latach okupacji hitlerowskiej*, Katowice: Śląski Instytut Naukowy, 1970.
35. Szewczyk Wilhelm, *Powstańczy apel*, Katowice: Krajowa Agencja Wydawnicza, 1981.
36. Wrzosek Mieczysław, *Powstańcze działania zbrojne w 1921 r. w opolskiej części Górnego Śląska*, Opole: Instytut Śląski, 1981.
37. Wyglenda Jan, *Plebiscyt i powstania śląskie*, wyd. 2 popr. i uzupełn., Opole: Instytut Śląski, 1966.
38. Zarzycka Zyta, *Polskie działania specjalne na Górnym Śląsku 1919-1921*, Warszawa: Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1989. ISBN 83-11-07583-2.

Artykuły z czasopism

1. Badura Anna, *Nie tylko „Spomnienia organizacyjne i walk Kompanii Załęskiej”*. *Dokumenty powstańcze w zbiorach katowickiego IPN*, „CzasyPismo” 2018, nr 1, s. 153-159
2. Brożek Krzysztof, *Lekarki batalionowe w trzecim powstaniu śląskim w 1921 roku*, „Śląsk” 2012, nr 11, s. 14-17
3. Cofałka Jan, *Stolica a powstania śląskie*, „Śląsk” 2008, nr 6, s. 16-19
4. Długajczyk Edward, *Odsunięta pamięć. O należne miejsce powstań śląskich i plebiscytu w dziedzictwie historycznym regionu*, „Śląsk” 2009, nr 2, s. 58-59
5. Fic Maciej, *O powstaniach śląskich z Zagłębiem Dąbrowskim w tle*, „Śląsk” 2016, nr 5, s. 5-11

6. Fic Maciej, *Odłożona niepodległość*, „Wiadomości Historyczne z Wiedzą o Społeczeństwie” 2018, nr 5, s. 32-35
7. Gołasz Zbigniew, *"Szpital jest do dyspozycji władz powstańczych". Służby sanitarno-medyczne na terenach opanowanych przez wojska powstańcze w 1921 roku*, „CzasyPismo” 2017, nr 1, s. 14-23
8. Gołasz Zbigniew, *Żandarmeria wojsk powstańczych w okresie III powstania śląskiego*, „CzasyPismo” 2015, nr 2, s. 132-138
9. Iwaszkiewicz Witold, *Trzecie powstanie śląskie - zwycięski remis*, „Mówią Wieki” 2018, nr 11, s. 20-23
10. Janeczek Zdzisław, *Alfons Zgrzebniok (1891-1937)*, „Śląsk” 2007, nr 11, s. 63
11. Janeczek Zdzisław, *Augustyn Bańczyk (1888-1944)*, „Śląsk” 2006, nr 2, s. 48
12. Janeczek Zdzisław, *Jan Brandys (1886-1970)*, „Śląsk” 2006, nr 5, s. 63
13. Janeczek Zdzisław, *Jan Faska (1893-1953)*, „Śląsk” 2006, nr 7, s. 61
14. Janeczek Zdzisław, *Jan Keller (1896-1960)*, „Śląsk” 2007, nr 1, s. 63
15. Janeczek Zdzisław, *Jan Ludyga-Laskowski (1894-1956)*, „Śląsk” 2007, nr 5, s. 63
16. Janeczek Zdzisław, *Jan Wyglenda (1894-1973)*, „Śląsk” 2008, nr 1, s. 63
17. Janeczek Zdzisław, *Józef Grzegorzek (1885-1961)*, „Śląsk” 2006, nr 10, s. 63
18. Janeczek Zdzisław, *Józef Jędrośka (1888-1928)*, „Śląsk” 2006, nr 12, s. 62
19. Janeczek Zdzisław, *Józef Michalski (1889-1947)*, „Śląsk” 2007, nr 7, s. 63
20. Janeczek Zdzisław, *Kadra dowódcza powstań śląskich*, „Śląsk” 2005, nr 11, s. 65-71
21. Janeczek Zdzisław, *Karol Gajdzik (1883-1955)*, „Śląsk” 2006, nr 1, s. 53
22. Janeczek Zdzisław, *Karol Grzesik (1890-1939)*, „Śląsk” 2006, nr 11, s. 63
23. Janeczek Zdzisław, *Nikodem Sobik (1894-1940)*, „Śląsk” 2007, nr 9, s. 63
24. Janeczek Zdzisław, *Paweł Brandys (1869-1950)*, „Śląsk” 2006, nr 4, s. 63
25. Janeczek Zdzisław, *Paweł Golaś (1885-1940)*, „Śląsk” 2006, nr 9, s. 63
26. Janeczek Zdzisław, *Paweł Wincenty Chrobok (1873-1957)*, „Śląsk” 2006, nr 6, s. 62
27. Janeczek Zdzisław, *Pułkownik Jan Emil Stanek (1895-1961)*, „Śląsk” 2007, nr 10, s. 63
28. Janeczek Zdzisław, *Robert Oszek (1895-1938)*, „Śląsk” 2007, nr 8, s. 63
29. Janeczek Zdzisław, *Rudolf Niemczyk (1894-1964)*, „Śląsk” 2008, nr 2, s. 63
30. Janeczek Zdzisław, *Seweryn Jędrysik (1893-1942)*, „Śląsk” 2007, nr 12, s. 62-63
31. Janeczek Zdzisław, *Stanisław Mastalerz (1895-1959)*, „Śląsk” 2007, nr 6, s. 63
32. Janeczek Zdzisław, *Szymon Białecki (1893-1948)*, „Śląsk” 2006, nr 3, s. 23
33. Janeczek Zdzisław, *Śląska elita niepodległościowa*, „Śląsk” 2011, nr 5, s. 54-58
34. Janeczek Zdzisław, *Walenty Fojkis (1895-1950)*, „Śląsk” 2006, nr 8, s. 55
35. Janeczek Zdzisław, *Walter Larysz (1898-1921)*, „Śląsk” 2007, nr 4, s. 63
36. Januszewska-Jurkiewicz Joanna, *Wrogość czy pozorna neutralność. Czesi i politycy czescy wobec Górnego Śląska w dobie powstań*, „Śląsk” 2012, nr 5, s. 46-47
37. Keller Dawid, *Polskie pociągi pancerne podczas III powstania śląskiego*, „CzasyPismo” 2018, nr 1, s. 54-62
38. Kijonka Tadeusz, *Pokolenie wiecznej warty*, „Śląsk” 1996, nr 5, s. 13-17
39. Knaś Anna, *95 rocznica III powstania śląskiego. Jak Górny Śląsk walczył o powrót do Polski*, „Dialogi Biblioteczne” 2016, nr 1, s. 25-26
40. Lewandowski Jan F., *Dyktator Korfanty*, „Śląsk” 2011, nr 5, s. 44-47
41. Lis Michał, *Powstania śląskie w obchodach jubileuszu 90-lecia*, „Śląsk” 2012, nr 5, s. 20-24
42. Łączewski Jan, *Powstaniec i menedżer*, „Śląsk” 2004, nr 3, s. 52-54
43. Mackiewicz Michał, *Powstańcze pamiątki*, „Mówią Wieki” 2011, nr 8, s. 42-46
44. Musioł Józef, *Temida w III powstaniu śląskim*, „Śląsk” 2011, nr 7, s. 22-25

45. Myszor Jerzy, *Duchowieństwo katolickie wobec powstań i plebiscytu*, „CzasyPismo” 2018, nr 1, s. 41-44
46. Niemczuk Janusz, *Pociąg pancerny "Kabciz" i jego dowódca*, „Śląsk” 2013, nr 5, s. 14-15
47. Parys Paweł, *Dni walki i rozstrzygnięć. Wybuch i przebieg III powstania śląskiego (3 maja - 5 lipca 1921 roku)*, „Śląsk” 2011, nr 5, s. 34-39
48. Polak-Springer Peter, *W obronie granic i symboli. Weterani powstań śląskich a polityka polonizacyjna na Górnym Śląsku w latach 1926-1950*, „CzasyPismo” 2017, nr 2, s. 137-141
49. Rosenbaum Sebastian, Węcki Mirosław, *Powstania Śląskie*, „Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej” 2017, nr 11, s. 96-105
50. Sętowski Juliusz, *Częstochowa wobec zrywów powstańczych na Górnym Śląsku 1919-1921. Miejsca pamięci na terenie miasta związane z powstaniami śląskimi*, „Częstochowski Biuletyn Oświatowy” 2011, nr 4, s. 15-17
51. Szczepański Henryk, *Jak śląski Dawid pokonał niemieckiego Goliata*, „Śląsk” 2011, nr 5, s. 4-5
52. Szmatloch Barbara (oprac.), *Kalendarium powstań śląskich i działań niepodległościowych*, „Śląsk” 2011, nr 5, s. 6-8

Literatura piękna i pamiętniki. Sztuka

Książki

1. Hajduk-Nijakowska Janina, Smolińska Teresa (oprac.), *Jak starka swego Zeflika na powstanie wysłała. Ludowe opowieści powstańcze*, Katowice: Śląski Instytut Naukowy, 1989. ISBN 83-7008-092-8.
2. Heska-Kwaśniewicz Krystyna, *Wyznanie narodowe Śląska. Teksty literackie i paraliterackie w drukach okresu powstań i plebiscytu na Górnym Śląsku*, Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 1999. ISBN 83-226-0932-9.
3. Jasiński Zenon, *Śląski kogel-mogel*, Opole: Instytut Śląski, 1981.
4. Jesionowski Alfred, *Plebiscyt i powstania śląskie w polskiej literaturze pięknej*, [b. m.: b. w., ok. 2011].
5. Lubosz Bolesław (wybór i oprac.), *Ponad milczeniem i walką. Antologia poezji i satyry powstań śląskich*, Katowice : Śląsk, 1970.
6. *Michała Grażyńskiego "Walka o Śląsk"*, przygot. do druku i wstępem opatrzył Władysław Zieliński, Katowice: Śląski Instytut Naukowy, 1989. ISBN 83-7008-107-X,
7. *Pamiętniki powstańców śląskich*, przedmowa Wilhelm Szewczyk, t. 1-2, Katowice: „Śląsk”, 1957-1961.
8. Roczmierowski Antoni (oprac.), *Krzyżackie widmo. Wspomnienia z lat 1910-1945*, Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1974.
9. Simonides Dorota, *Powstania śląskie we współczesnych opowiadaniach ludowych*, Opole: Instytut Śląski, 1972.
10. Wilczek Stanisław (wybór i oprac.), *Śląsk w walce. Antologia piśmiennictwa poświęconego walce ludu śląskiego w latach 1918-1945*, Warszawa: Ministerstwo Obrony Narodowej, 1975.
11. Wrzosek Mieczysław, *Wojny o granice Polski Odrodzonej. 1918-1921*, Warszawa: Wiedza Powszechna, 1992. ISBN 83-214-0752-8.
12. *Wszechnica Górnos Śląska*, [t.] 14, *Obraz powstań śląskich w sztuce*, Katowice: Związek Górnos Śląski, 1996. ISBN 83-901368-5-6.

Artykuły z czasopism

1. Długajczyk Edward, *Dowódcy powstań śląskich o powstaniach*, „Śląsk” 2006, nr 5, s. 38-41
2. [Kijonka Tadeusz], *Na powstańczą nutę*, teksty z "Połączanego warkocza" Katarzyny Gaertner, „Śląsk” 2011, nr 6, s. 36-37
3. Górdziałek Józef, *Powstania śląskie w literaturze*, „Śląsk” 2006, nr 5, s. 32-35
4. Kijonka Tadeusz, *Skrzydła i pamięć*, „Śląsk” 2012, nr 6, s. 6-7
5. Kozina Irma, *Pomniki Powstań Śląskich*, „Śląsk” 2011, nr 6, s. 63-64
6. Lewandowski Jan F., *Powstania na taśmie filmowej*, „Śląsk” 2011, nr 8, s. 48-51
7. Szewczyk Grażyna Barbara, *Niemcy czy Polska? Obraz powstań śląskich w piśmiennictwie niemieckim*, „Śląsk” 2011, nr 6, s. 38-41
8. Tałuc Katarzyna, *Do Ciebie, Polsko, wracamy. Obraz powstań śląskich w literaturze polskiej*, „Śląsk” 2011, nr 6, s. 30-35